

KOMISIJA/PARLAMENTS UN PADOME
TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)
2009. gada 8. septembrī*

Lieta C-411/06

par prasību atcelt tiesību aktu atbilstoši EKL 230. pantam, ko 2006. gada 2. oktobrī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv G. Valero Hordana [*G. Valero Jordana*],
M. Hutunens [*M. Huttunen*] un M. Konstantinidis [*M. Konstantinidis*], pārstāvji, kas
norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Eiropas Parlamentu, ko pārstāv I. Anagnostopulu [*I. Anagnostopoulou*] un U. Rēslains
[*U. Rösslein*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā, un

* Tiesvedības valoda — angļu.

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv M. Mūrs [*M. Moore*] un K. Mihūla [*K. Michael*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāji,

ko atbalsta

Francijas Republika, ko pārstāv Ž. de Bergess [*G. de Bergues*], A. Adams [*A. Adam*] un Ž. Lebrā [*G. Le Bras*], pārstāvji,

Austrijas Republika, ko pārstāv E. Rīdls [*E. Riedl*], pārstāvis, kas norādīja adresi Luksemburgā, un

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv E. Dženkinsone [*E. Jenkinson*], E. O'Nīla [*E. O'Neil*] un S. Behzadi-Spensere [*S. Behzadi-Spencer*], pārstāves, kurām palīdz A. Dešvuds [*A. Dashwood*], *barrister*,

personas, kas iestājušās lietā.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermans [*C. W. A. Timmermans*] (referents), A. Ross [*A. Rosas*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], A. O'Kifs [*A. Ó Caoimh*] un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*], A. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], U. Lehmuss [*U. Lohmus*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] un P. Linda [*P. Lindh*],

ģenerālvokāts M. Pojarešs Maduru [*M. Poiares Maduro*],
sekretārs M. A. Godisārs [*M.-A. Gaudissart*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 13. janvāra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2009. gada 26. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- ¹ Eiropas Kopienu Komisija savā prasības pieteikumā lūdz Tiesu atcelt Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Regulu (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem (OV L 190, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Apstrīdētā regula”), ciktāl tā ir pamatota nevis ar EKL 175. panta 1. punktu un EKL 133. pantu, bet tikai ar EKL 175. panta 1. punktu.

Atbilstošās tiesību normas

Bāzeles konvencija

- 2 Konvencijas par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu, kas parakstīta Bāzelē 1989. gada 22. martā un Kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes 1993. gada 1. februāra Lēmumu 93/98/EEK (OV L 39, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “Bāzeles konvencija”), preambulas astotajā līdz desmitajā apsvērumā ir noteikts:

“esot pārliecinātas, ka tādā mērā, kādā tas atbilst to ekoloģiski pamatotai un efektīvai izmantošanai, bīstamie un citi atkritumi jāaizvāc [jāapglabā] tajā valstī, kurā tie radīti,

apzinoties tāpat, ka tamlīdzīgu atkritumu robežšķērsojošā transportēšana no to izcelšanās valsts uz jebkuru citu valsti var tikt atļauta tikai tādos apstākļus, kas nerada draudus cilvēku veselībai un apkārtējai videi, un atbilstoši šīs Konvencijas nolikumiem,

uzskatot, ka kontroles pastiprināšana pār bīstamo un citu atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu stimulēs to ekoloģiski pamototu izmantošanu un samazinās šāda robežšķērsojoša transporta apjomu”.

- 3 Minētās konvencijas 2. panta 4. punktā jēdziens “aizvākšana [apglabāšana]” nozīmē “jebkuru operāciju, kas noteikta šīs Konvencijas IV pielikumā”. Minētajā IV pielikumā

ir ietverts dažādu aizvākšanas operāciju saraksts, tostarp B iedaļā ietverot “operācijas, kas noved pie iespējamās rekuperācijas, recirkulācijas, utilizācijas, tiešas otrreizējas vai alternatīvas izmantošanas”.

Apstrīdētā regula

- 4 Apstrīdētā regula tika pieņemta, lai aizstātu un atjauninātu Padomes 1993. gada 1. februāra Regulas (EEK) Nr. 259/93 par uzraudzību un kontroli attiecībā uz atkritumu pārvaldījumiem Eiropas Kopienā, ieviešanu tajā un izvešanu no tās (OV L 30, 1. lpp.) noteikumus. Šī pēdējā regula, kas ir pamatota ar EEK līguma 130.S pantu (jaunajā redakcijā — EK līguma 130.S pants, jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 175. pants), tika pieņemta cita starpā, lai īstenotu pienākumus, kas izriet no Bāzeles konvencijas.
- 5 No Apstrīdētās regulas piektā apsvēruma izriet, ka šīs regulas mērķis ir iekļaut arī Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Padomes Lēmuma C (2001) 107, galīgā redakcija, ar ko pārskata Lēmumu C(92) 39, galīgā redakcija, par reģenerācijai paredzēto atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli (turpmāk tekstā — “ESAO Lēmums”), saturu, lai saskaņotu atkritumu sarakstus ar Bāzeles konvenciju un pārskatītu dažas citas prasības. Turklāt, kā izriet no Apstrīdētās regulas otrā apsvēruma, toreiz tika nolemts skaidrības labad ar vienotu tekstu veikt vairākus grozījumus Regulā Nr. 259/93.
- 6 Apstrīdētās regulas pirmajā apsvērumā ir noteikts, ka “šīs regulas galvenais un dominējošais mērķis un sastāvdaļa ir vides aizsardzība, un tās ietekmei uz starptautisko tirdzniecību ir tikai gadījuma raksturs”.

- 7 Saskaņā ar Apstrīdētās regulas 33. apsvērumu “būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu to, ka [...] Kopienā pārvadātos atkritumus, kā arī Kopienā importētos atkritumus visā sūtījuma laikā, tostarp reģenerācijas vai apglabāšanas laikā galamērķa valstī, apsaimnieko, neapdraudot cilvēku veselību un neizmantojot procesus un metodes, kas varētu būt kaitīgi videi. Attiecībā uz eksportu no Kopienas, kas nav aizliegts, ir nepieciešams censties nodrošināt, lai atkritumus to sūtīšanas laikā, tostarp reģenerācijas vai apglabāšanas laikā trešā, galamērķa valstī, apsaimniekotu videi drošā veidā”.
- 8 Minētās regulas 42. apsvērumā attiecībā uz šīs regulas saderību ar subsidiaritātes un samērīguma principiem ir noteikts, ka, “tā kā dalībvalstis nespēj pietiekami labi sasniegt šīs regulas mērķi, proti, nodrošināt vides aizsardzību saistībā ar atkritumu sūtījumiem, un šīs regulas mēroga un seku dēļ to var sasniegt labāk Kopienas līmenī, Kopiena var paredzēt pasākumus saskaņā ar [...] subsidiaritātes principu. Saskaņā ar [...] proporcionalitātes principu šī regula paredz tikai to, kas vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai”.
- 9 Atbilstoši Apstrīdētās regulas 1. panta 1. punktam ar šo regulu “nosaka procedūras un kontroles režīmus atkritumu sūtīšanas jomā atkarībā no sūtījuma izcelsmes, galamērķa un maršruta, sūtīto atkritumu veida un apstrādes veida, kas tiek piemērots atkritumiem to galamērķa punktā”.
- 10 Atbilstoši Apstrīdētās regulas 1. panta 2. punktam:

“Šo regulu piemēro atkritumu sūtījumiem:

- a) starp dalībvalstīm, Kopienas iekšienē vai tranzītā caur trešām valstīm;

- b) importējot tos Kopienā no trešām valstīm;

- c) eksportējot tos no Kopienas uz trešām valstīm;

- d) tranzītā caur Kopienā, ceļā no trešām valstīm un uz tām.”

¹¹ Apstrīdētās regulas 2. pantā ir ietvertas cita starpā šādas definīcijas:

“30) “imports” ir jebkāda atkritumu ieviešana Kopienā, izņemot tranzītu caur Kopienā;

31) “eksports” ir atkritumu izvešana no Kopienas, izņemot tranzītu caur Kopienā;

32) “tranzīts” ir atkritumu sūtījums vai plānotais atkritumu sūtījums caur vienu vai vairākām valstīm, kas nav nosūtīšanas vai galamērķa valstis;

- 33) “pārvadāšana” ir atkritumu pārvadāšana pa autoceļu, dzelzceļu, gaisu, jūru vai iekšējiem ūdeņiem;
- 34) “sūtījums” ir atkritumu pārvadāšana [apglabāšanas vai reģenerācijas] nolūkā, ko ir plānots veikt vai ko veic:
- a) starp valstīm vai
  - b) starp valsti un aizjūras zemi vai teritoriju vai citām teritorijām, kas ir minētās valsts aizsardzībā, vai
  - c) starp valsti un jebkuru zemes teritoriju, kas nav nevienas valsts daļa saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, vai
  - d) starp valsti un Antarktiku, vai
  - e) no vienas valsts caur jebkuru no iepriekš minētajām teritorijām, vai
  - f) valsts iekšienē caur jebkuru no iepriekš minētajām teritorijām un kuras izcelsmes un galamērķa punkts ir vienā un tajā pašā valstī, vai

g) no ģeogrāfiskas teritorijas, kas nav nevienas valsts jurisdikcijā, uz kādu valsti.”

- 12 Apstrīdētās regulas II sadaļa, kurā ietilpst tās 3.–32. pants, ir veltīta atkritumu sūtījumiem Kopienā tranzītā caur trešām valstīm vai bez tā. Šī sadaļa ietver ar šo regulu noteiktu pamatshēmu, kas paredz detalizētus noteikumus attiecībā uz paziņošanas, procesuālajiem un kontroles pienākumiem, veicot atkritumu sūtījumus. Saskaņā ar minētās regulas 3. panta 1. punktu iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas noteikta šīs regulas II sadaļā, attiecas uz visiem atkritumu sūtījumiem, kuri ir paredzēti apglabāšanas darbībām, kā arī cita starpā uz atkritumu sūtījumiem, kuri ir paredzēti reģenerācijas darbībām un ir uzskaitīti Apstrīdētās regulas IV pielikumā (“dzeltenais saraksts”). Tāpat šis pielikums ietver atkritumus, kas ir uzskaitīti Bāzeles konvencijas II un VIII pielikumā.
- 13 Iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūras ietvaros paziņotājam cita starpā ir jāsniedz, pirmkārt, saskaņā ar Apstrīdētās regulas 4. panta 4. punktu un 5. pantu — pierādījumi par līgumu, kas noslēgts starp viņu un saņēmēju par paziņoto atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu, un, otrkārt, saskaņā ar šīs regulas 4. panta 5. punktu un 6. pantu — pierādījumi par finanšu garantijas vai līdzvērtīga nodrošinājuma iegādāšanos, kas sedz attiecīgo atkritumu transporta, reģenerācijas vai apglabāšanas un uzglabāšanas izmaksas. Ja ir iesniegts paziņojums attiecībā uz plānotu atkritumu sūtījumu, kompetentās iestādes var, pamatojoties galvenokārt uz iemesliem, kas ir saistīti ar vides aizsardzību un uzskaitīti minētās regulas 11. un 12. pantā, paredzēt nosacījumus saistībā ar piekrišanu paziņotajam sūtījumam vai celt pamatotos iebildumus šādam sūtījumam.
- 14 Apstrīdētās regulas 22.–25. pantā ir paredzēts pienākums ņemt atkritumus atpakaļ, ja sūtījums nevar tikt pabeigts kā paredzēts vai ja sūtījums ir nelikumīgs, un paredzēti noteikumi attiecībā uz izmaksām, kas saistītas ar atkritumu ņemšanu atpakaļ. Minētās regulas 31. un 32. pantā ir paredzēti īpaši noteikumi attiecībā uz sūtījumiem Kopienā tranzītā caur trešām valstīm.

- 15 Iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra neattiecas uz atkritumu sūtījumiem, kas nav bīstami, kuri cita starpā ir uzskaitīti Apstrīdētās regulas III pielikumā (“zaļais saraksts”) un paredzēti reģenerācijai. Uz šādiem sūtījumiem saskaņā ar šīs regulas 3. panta 2. punktu un 18. panta 1. punktu attiecas vienīgi vispārējās informācijas prasība. Tomēr saskaņā ar minētās regulas 18. panta 2. punktu līgumam starp personu, kas organizē atkritumu sūtījumu, un atkritumu saņēmēju, kas tos saņem reģenerācijai, ir jābūt spēkā, kad tiek uzsākts sūtījums, un ir jāiesniedz pierādījumi par šāda līguma esamību.
- 16 Apstrīdētās regulas III sadaļa attiecas uz atkritumu sūtījumiem tikai dalībvalstīs. Saskaņā ar šīs regulas 33. panta 1. punktu “dalībvalstis izveido atbilstīgu sistēmu to atkritumu sūtījumu uzraudzībai un kontrolei, ko veic tikai to jurisdikcijā. Šī sistēma ņem vērā nepieciešamību ievērot saskanību ar Kopienas sistēmu, ko nosaka II un VII sadaļa”.
- 17 Apstrīdētās regulas IV sadaļa ir veltīta atkritumu eksportam no Kopienas uz trešām valstīm. Šīs regulas 34. panta 1. un 2. punkts aizliedz visa veida atkritumu eksportu no Kopienas apglabāšanas nolūkā, izņemot tādu atkritumu eksportu, kas paredzēti apglabāšanai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (turpmāk tekstā — “EBTA”) valstīs, kas ir arī Bāzeles konvencijas dalībvalstis. Pēdējā minētajā gadījumā saskaņā ar minētās regulas 35. pantu šīs regulas II sadaļas noteikumus, kas attiecas uz iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūru, piemēro *mutatis mutandis* ar pielāgojumiem un papildinājumiem. Tāpat ir aizliegts tādu atkritumu eksports no Kopienas, kas ietilpst Apstrīdētās regulas 36. panta 1. punktā uzskaitītajās kategorijās un kuri ietver bīstamus atkritumus, kurus paredzēts reģenerēt valstīs, kurās nepiemēro ESAO lēmumu. Attiecībā uz tādu atkritumu transportēšanu, kas nav bīstami (“zaļais saraksts”) un kurus paredzēts reģenerēt pēdējās minētajās valstīs, šīs regulas 37. pantā ir paredzēts pienākums Komisijai iegūt informāciju par piemērojamām procedūrām. Arī attiecībā uz bīstamu atkritumu un atkritumu, kas nav bīstami, eksportu nolūkā tos reģenerēt valstīs, kurās piemēro ESAO lēmumu, saskaņā ar minētās regulas 38. pantu *mutatis mutandis* piemēro šīs regulas II sadaļas noteikumus ar pielāgojumiem un papildinājumiem.

- 18 Apstrīdētās regulas V sadaļa regulē atkritumu importu Kopienā no trešām valstīm. Saskaņā ar šīs regulas 41. pantu atkritumu imports Kopienā apglabāšanas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no valstīm, kuras ir Bāzeles konvencijas dalībvalstis, vai citām valstīm, ar kurām Kopiena vai Kopiena un tās dalībvalstis ir noslēgušas divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus, kas ir saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem un šīs konvencijas 11. pantu. Šādos gadījumos saskaņā ar minētās regulas 41. panta 3. punktu un 42. pantu *mutatis mutandis* piemēro šīs regulas II sadaļas noteikumus ar pielāgojumiem un papildinājumiem. Saskaņā ar Apstrīdētās regulas 43. panta 1. punktu visa veida atkritumu imports reģenerācijas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no valstīm, uz kurām attiecas ESAO lēmums, citām valstīm, kuras ir Bāzeles konvencijas dalībvalstis vai ar kurām Kopiena vai Kopiena un tās dalībvalstis ir noslēgušas divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus, kas ir saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem un Bāzeles konvencijas 11. pantu. Šādos gadījumos saskaņā ar Apstrīdētās regulas 43. panta 3. punktu, 44. panta 1. punktu un 45. pantu, skatot tos kopā ar šīs regulas 42. pantu, *mutatis mutandis* piemēro minētās II sadaļas noteikumus ar pielāgojumiem un papildinājumiem.
- 19 Apstrīdētās regulas VI sadaļa nosaka noteikumus, kas piemērojami atkritumu tranzītam caur Kopienas valstīm un uz tām un kuri saskaņā ar minētās regulas 47. un 48. pantu, skatot tos kopā ar šīs regulas 42. un 44. pantu, izriet arī no šīs pašas regulas II sadaļas.
- 20 Apstrīdētās regulas VII sadaļa ietver papildu noteikumus šīs regulas piemērošanai, un tie cita starpā attiecas uz sankcijām, kompetento iestāžu nozīmēšanu un dalībvalstu ziņojumiem. Viens no šiem noteikumiem ir 49. pants, kurš uzliek šādus vispārējus pienākumus attiecībā uz vides aizsardzību:

“1. Radītājs, paziņotājs un citi uzņēmumi, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītie atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts videi drošā veidā visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un apglabāšanas laikā. [..]

2. Gadījumā, kad atkritumus eksportē no Kopienas, kompetentā nosūtīšanas iestāde Kopienā:

- a) pieprasa un cenšas nodrošināt, ka jebkurus eksportētos atkritumus apsaimnieko videi drošā veidā visā sūtījuma laikā, tostarp reģenerācijas laikā, kā tas minēts 36. un 38. pantā, vai apglabāšanas laikā, kā tas minēts 34. pantā, trešā galamērķa valstī;

- b) aizliedz atkritumu eksportu uz trešām valstīm, ja tai ir pamats uzskatīt, ka atkritumi netiks apsaimniekoti saskaņā ar a) apakšpunkta prasībām.

[..]

3. Gadījumos, kad atkritumus importē Kopienā, kompetentā galamērķa iestāde Kopienā:

- a) pieprasa un veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkurus atkritumus, kas tiek sūtīti tās jurisdikcijā esošajā teritorijā, apsaimnieko, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai un neizmantojot procedūras vai metodes, kas varētu kaitēt videi, un saskaņā ar Direktīvas 2006/12/EK 4. pantu un citiem Kopienas tiesību aktiem par atkritumiem visā sūtījuma laikā, tostarp reģenerācijas vai apglabāšanas laikā galamērķa valstī;

- b) aizliedz atkritumu importu no trešām valstīm, ja tai ir iemesls uzskatīt, ka atkritumi netiks apsaimniekoti saskaņā ar a) apakšpunkta prasībām.”

Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība

21 Komisija lūdz Tiesu:

- atcelt Apstrīdēto regulu;

- atzīt, ka atceltās regulas iedarbība saglabājas tik ilgi, kamēr tā saprātīgā termiņā tiks aizstāta ar Eiropas Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes aktu, kas pieņemts, izmantojot pareizu tiesisko pamatu, proti, EKL 175. panta un EKL 133. pantu, un pamatots saskaņā ar apsvērumiem, un

- piespriest Parlamentam un Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

22 Parlaments lūdz Tiesu:

- pilnībā noraidīt prasību kā nepamatotu un

— piespriest Komisijai atlidzināt tiesāšanās izdevumus.

23 Padome lūdz Tiesu gadījumā, ja prasība tiks atzīta par pieņemamu:

— to pilnībā noraidīt un

— piespriest Komisijai atlidzināt tiesāšanās izdevumus.

24 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2007. gada 27. februāra rīkojumu Francijas Republikai, Austrijas Republikai un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei tika dota atļauja iestāties lietā, atbalstot Parlamenta un Padomes prasījumus.

25 Pēc Parlamenta un Padomes prasības, kas tika iesniegta, pamatojoties uz Tiesas Reglamenta 44. panta 3. punkta otro daļu, lieta tika nodota virspalātai.

Par prasību

Par pieņemamību

- 26 Padome izvirza iebildi par nepieņemamību, pamatojoties uz to, ka Komisija pretēji Tiesas Reglamenta 38. panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktajām prasībām prasības pieteikumā nav precizējusi tos Apstrīdētās regulas noteikumus, kuriem, pēc tās domām, būtu jābūt pamatoti ar EKL 133. pantu, tos, kuriem ar EKL 175. panta 1. punktu, un tos, kuriem, ja nepieciešams, ar abiem no šiem minētajiem pantiem.
- 27 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 38. panta 1. punkta c) apakšpunktu prasības pieteikumā ir jāietver strīda priekšmets un izvirzīto pamatu kopsavilkums. Šīm norādēm ir jābūt pietiekami skaidrām un precīzām, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un lai Tiesa varētu veikt kontroli. No tā izriet, ka galvenie faktiskie un tiesiskie apstākļi, ar kuriem ir pamatota prasība, prasības pieteikumā ir jānorāda loģiskā un saprotamā veidā (2007. gada 26. aprīļa spriedums lietā C-195/04 Komisija/Somija, Krājums, I-3351. lpp., 22. punkts, un 2008. gada 21. februāra spriedums lietā C-412/04 Komisija/Itālija, Krājums, I-619. lpp., 103. punkts).
- 28 Šajā sakarā ir jākonstatē, ka, savā prasības pieteikumā norādot, ka Apstrīdētajai regulai bija jābūt pamatotai ar EKL 133. pantu un EKL 175. panta 1. punktu, un izklāstot iemeslus, kuru dēļ tā uzskata, ka ir izpildīti nosacījumi, lai tiktu izmantoti abi šie juridiskie pamati, Komisija ir izpildījusi prasības, kas izriet no Tiesas Reglamenta 38. panta 1. punkta c) apakšpunkta. Minētais prasības pieteikums, acīmredzot, ļāva atbildētājiem un dalībvalstīm, kas iestājušās lietā, paust savu nostāju, pārzinot lietas apstākļus. Pretēji Padomes apgalvotajam nav nepieciešams, lai prasībā, ar kuru tiek apstrīdēts Kopienas tiesību akta juridiskais pamats tāpēc, ka tam bija jābūt pamatotam ar diviem juridiskajiem pamatiem, tiktu precizēts, tieši uz kurām apstrīdētā akta daļām vai noteikumiem attiecas viens vai abi izvirzītie juridiskie pamati.

29 Līdz ar to Komisijas prasība ir pieņemama.

Par lietas būtību

Lietas dalībnieku argumenti

30 Komisija izvirza tikai vienu pamatu, kas izriet no EK liguma pārkāpuma, kurš radās, Parlamentam un Padomei izvēloties pamatot Apstrīdēto regulu tikai ar EKL 175. panta 1. punktu un nevis ar EKL 133. pantu un EKL 175. panta 1. punktu, kā tā piedāvāja. Divi juridiskie pamati ir nepieciešami tāpēc, ka šī regula gan attiecībā uz tās mērķi, gan saturu ietver divas nedalāmas sastāvdaļas, no kurām viena attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku un otra — uz vides aizsardzību un kuras nevar tikt uzskatītas par sekundārām vai netiešām viena attiecībā pret otru.

31 Komisija atgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru kopējās tirdzniecības politikas piemērošanas joma ir jāinterpretē plaši un ka pasākums, kas regulē tirdzniecību ar trešām valstīm, nepārstāj būt tirdzniecības politikas pasākums tikai tāpēc, ka tā mērķi attiecas arī uz citām jomām, kas nav saistītas ar tirdzniecību, piemēram, vides aizsardzību. Šajā kontekstā tā atsaucas uz EKL 6. pantu, saskaņā ar kuru, nosakot un īstenojot Kopienas politiku un darbības, kas minētas EKL 3. pantā, tajās jāparedz vides aizsardzības prasības.

32 Attiecībā uz saikni starp Apstrīdēto regulu un kopējo tirdzniecības politiku Komisija apgalvo, ka šīs regulas 1. panta 2. punkta formulējums parāda, ka tās mērķis nav reglamentēt atkritumu sūtījumus Kopienā tikai vides apsvērumu dēļ, bet arī atkritumu importu Kopienā no trešām valstīm, atkritumu eksportu no Kopienas uz trešām valstīm

un atkritumu tranzītu caur Kopienu ceļā no trešām valstīm un uz tām. Tā piebilst, ka, tā kā atkritumi ir uzskatāmi par “precēm” no preču brīvas aprites Kopienā viedokļa, nav šaubu par to, ka šo preču imports, eksports un tranzīts, kas ir reglamentēts minētās regulas IV līdz VI sadaļā, ietilpst kopējā tirdzniecības politikā.

33 Tiktāl, ciktāl Apstrīdētās regulas saistība ar vidi izriet no Bāzeles konvencijas ar vides aizsardzību saistītajiem mērķiem, Komisija — vienlaikus uzsverot, ka šai konvencijai ir svarīga nozīme tirdzniecības politikā, par ko liecina fakts, ka to ņēma vērā Pasaules Tirdzniecības organizācija (turpmāk tekstā — “PTO”) — atzīmē, ka šai regulai ir daudz plašāka piemērojāmība nekā minētajai konvencijai. Pēdējā minētā ir piemērojama tikai attiecībā uz bīstamu atkritumu, kurus ir paredzēts apglabāt, transportēšanu, savukārt Apstrīdētā regula attiecas uz visiem atkritumiem neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav bīstami, vai tie ir paredzēti apglabāšanai vai reģenerācijai.

34 Attiecībā uz iespēju pamatot regulu ar diviem juridiskajiem pamatiem, kas ietver EKL 133. pantu un EKL 175. panta 1. punktu, Komisija atzīmē, ka Tiesa savā 2006. gada 10. janvāra spriedumā lietā C-178/03 Komisija/Parlaments un Padome (Krājums, I-107. lpp.) attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Regulu (EK) Nr. 304/2003 par bīstamu ķīmisku vielu eksportu un importu (OV L 63, 1. lpp.) ir atzinusi, ka šī regula, ņemot vērā tās mērķus un saturu, ietvēra gan ar tirdzniecību, gan vidi saistītus elementus, kas bija tik nedalāmi saistīti, ka prasība bija jāpamato ar diviem juridiskajiem pamatiem.

35 Šajā kontekstā Komisija atsaucas uz dažādiem Kopienu tiesību aktiem — kas tika pieņemti, pamatojoties uz diviem juridiskajiem pamatiem, kurus veido EEK līguma 113. pants (jaunajā redakcijā — EK līguma 113. pants, jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 133. pants) un EEK līguma 130.S pants — proti, cita starpā Padomes 1991. gada 4. novembra Regulu (EEK) Nr. 3254/91, ar ko aizliedz Kopienā lietot kāju lamatas un ievest Kopienā noteiktu savvaļas dzīvnieku sugu kažokādas un

gatavās preces no valstīm, kurās tos ņer ar kāju lamatām vai slazdošanas metodēm, kas neatbilst starptautiskajiem humānas slazdošanas standartiem (OV L 308, 1. lpp.), Padomes 1998. gada 23. marta Lēmumu par Eiropas Kopienas parakstīto ANO 1982. gada 10. decembra Jūras tiesību konvenciju un 1994. gada 28. jūlija Nolīgumu par minētās konvencijas XI daļas īstenošanu (OV L 179, 1. lpp.), kā arī Padomes 1999. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 1420/1999, ar kuru nosaka kopējus noteikumus un procedūras, kas piemērojamas dažu atkritumu veidu sūtīšanai uz dažām valstīm, kuras nav ESAO valstis (OV L 166, 6. lpp.). Tādējādi Padome jau iepriekš ir pieļāvusi iespēju pieņemt aktus, pamatojoties uz diviem minētajiem juridiskajiem pamatiem. Tā kā Apstrīdētā regula paredz līdzīgus noteikumus Regulā Nr. 1420/1999 ietvertajiem, Komisija uzskata, ka, ja Padome nepiekrīstu, ka vispārējā shēma atkritumu sūtīšanai uz valstīm, kas nav ESAO dalībvalstis, ar mērķi tos reģenerēt ir jāpamato ar diviem ieteiktajiem juridiskajiem pamatiem, tā nonāktu pretrunā tam, ko tā pati ir atzinusi, pieņemot pēdējo minēto regulu.

³⁶ Pēc Komisijas domām, EKL 176. pants neliedz kombinēti piemērot EKL 133. pantu un EKL 175. pantu kā Kopienas tiesību akta juridisko pamatu. Ja ar šo aktu būtu bijis paredzēts detalizētāk regulēt noteiktu jomu, dalībvalstīm noteikti būtu mazāka iespēja saglabāt vai noteikt stingrākus aizsardzības pasākumus. Turklāt no EKL 176. panta otrā teikuma izriet, ka šādiem pasākumiem ir jābūt saderīgiem ar citiem Līguma noteikumiem, tai skaitā EKL 133. pantu.

³⁷ Komisija uzsver, ka jautājums par juridisko pamatu nevar tikt uzskatīts tikai par formālu, jo izvēlei starp EKL 133. pantu un EKL 175. pantu ir liela nozīme attiecībā uz kompetences sadali starp Kopienas un tās dalībvalstīm, jo pirmais no šiem pantiem piešķir Kopienai ekskluzīvu kompetenci, bet otrais piešķir dalītu kompetenci. Izvēle par labu EKL 175. panta 1. punktam kā Apstrīdētās regulas vienīgajam juridiskajam pamatam nozīmē, ka dalībvalstis ir kompetentas reģlamentēt atkritumu eksportu un importu, kas nenovēršami izkropļo konkurenci starp dalībvalstu uzņēmumiem ārējos tirgos un rada traucējumus Kopienas iekšējā tirgū.

38 Parlaments un Padome uzskata, ka no Apstrīdētās regulas struktūras un satura analīzes skaidri izriet, ka tā ir vērsta uz galvenā mērķa, proti, vides aizsardzības, izpildi. Kamēr šīs regulas 1. un 42. apsvērumā šis mērķis ir skaidri pieminēts, citos šīs regulas apsvērumos nav nekādas atsauces uz mērķu saistībā ar kopējo tirdzniecības politiku izpildi. Šīs iestādes uzsver, ka minētajai regulai ir tāds pats galvenais mērķis un tāda pati pamatstruktūra kā Regulai Nr. 259/93, kas ir pamatota tikai ar EEK līguma 130.S pantu. Apstrīdētās regulas ar vidi saistītais mērķis izriet arī no tā, ka ar šo regulu tāpat kā ar iepriekšējo Regulu Nr. 259/93 ir paredzēts ieviest pienākumus, kas izriet no Bāzeles konvencijas, kuru PTO ir norādījusi kā daudzpusēju nolīgumu vides aizsardzības jomā un kas Kopienas vārdā tika noslēgta ar Lēmumu 93/98, kas tika pieņemts, pamatojoties uz EEK līguma 130.S pantu.

39 Attiecībā uz Apstrīdētās regulas saturu Parlaments un Padome norāda, ka šīs regulas II sadaļā — kas ietver pamatnoteikumus, kuri regulē atkritumu sūtījumus, — paredzētā shēma ir piemērojama *mutatis mutandis* attiecībā uz šīs regulas IV līdz VI sadaļu, kuras regulē atkritumu sūtījumus ārpus Kopienas. Šīs iestādes apgalvo, ka iespējamās iebildumus attiecībā uz atkritumu sūtījumiem var pamatot tikai ar vides apsvērumiem. Turklāt tās uzsver vispārējā ar vides aizsardzību saistītā pienākuma nozīmi, kas ir paredzēts Apstrīdētās regulas 49. pantā, kurš arī ir piemērojams gan attiecībā uz importu, gan eksportu. Tādējādi minētā regula paredz konsekvētus noteikumus attiecībā uz vides aizsardzību, kuri nekādā veidā neatvieglo tirdzniecību, bet tieši pretēji — rada tai šķēršļus.

40 Parlaments un Padome norāda, ka tiktāl, ciktāl atbilstoši Komisijas uzskatam pareizs juridiskais pamats atkritumu sūtījumiem Kopienā, kurus regulē Apstrīdētās regulas II sadaļa, ir EKL 175. pants, savukārt atkritumu sūtījumiem starp Kopienām un trešām valstīm, kurus regulē šīs regulas IV līdz VI sadaļa, kā pamats ir jāpiemēro EKL 133. pants, šāda nostāja neatbilst izvēlei piemērot vienu un to pašu shēmu, kas paredzēta Apstrīdētās regulas II sadaļā, gan atkritumu sūtījumiem Kopienā, gan ārpus tās. Turklāt šāda nostāja liedz Kopienām vides politikā veikt jebkādu ārēju darbību ik reizi, kad var tikt skartas preces.

41 Attiecībā uz Komisijas atsaukšanos uz iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/ Parlaments un Padome Parlaments atzīmē, ka Komisija nav pierādījusi ne to, ka Apstrīdētajai regulai būtu kas kopīgs ar Regulu Nr. 304/2003, kas tika aplūkota lietā, kurā tika taisīts minētais spriedums, ne arī to, ka šo abu regulu mērķiem un saturam ir identisks raksturojums, kas ļauj secināt, ka tām ir līdzīgs juridiskais pamats.

42 Padome, savukārt, uzskata, ka minētais spriedums loģiski nozīmē, ka Apstrīdētās regulas daļas, kas attiecas uz atkritumu sūtījumiem starp Kopienu un trešām valstīm, ir jāpamato ar diviem juridiskajiem pamatiem, kurus veido EKL 133. pants un EKL 175. pants, savukārt citas šīs regulas daļas ir jāpamato tikai ar EKL 175. pantu. Tomēr šāds rezultāts būtu grūti savienojams ar Tiesas judikatūru attiecībā uz dominējošā mērķa kritēriju, ciktāl Komisija, šķiet, ir atzinusi, ka citas šīs Apstrīdētās regulas daļas bija pieņemtas juridiski korekti, pamatojoties uz EKL 175. pantu. Pat atzīstot, ka šīs regulas daļu, kas attiecas uz atkritumu sūtījumiem starp Kopienu un trešām valstīm, mērķis ir saistīts ar kopējo tirdzniecības politiku, šim mērķim, ņemot vērā minētās regulas “visas kopumā” mērķi un saturu, ir tikai pakārtota nozīme salīdzinājumā ar šīs regulas galveno mērķi.

43 Parlaments un Padome izsaka nopietnas šaubas attiecībā uz iespēju apvienot EKL 133. pantu un EKL 175. pantu kā Kopienas tiesību akta juridisko pamatu, jo Kopienai ir ekskluzīva kompetence tirdzniecības politikas jomā, taču dalīta kompetence ar dalībvalstīm vides politikas jomā. Šādos apstākļos šīm iestādēm ir grūti saprast, kā EKL 176. pantu var piemērot attiecībā uz tiesību aktu, kas ir pamatots gan ar EKL 133. pantu, gan EKL 175. pantu. Ja tas būtu iespējams, tad tiktu apšaubīts līguma autoru acīmredzamais nolūks.

44 Dalībvalstis, kas iestājušās lietā, būtībā izvirza tādus pašus argumentus kā Parlaments un Padome.

Tiesas vērtējums

- 45 Vispirms jāatgādina, ka atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai Kopienu tiesību akta juridiskā pamata izvēle ir jābalsta uz objektīviem elementiem, kurus Tiesa var pārbaudīt, tostarp uz tiesību akta mērķi un saturu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Parlaments un Padome, 41. punkts, kā arī 2008. gada 6. novembra spriedumu lietā C-155/07 Parlaments/Padome, Krājums, I-8103. lpp., 34. punkts).
- 46 Ja no Kopienu tiesību akta pārbaudes izriet, ka tam ir divi mērķi vai tas attiecas uz divām jomām, un ja vienu no mērķiem vai jomām var identificēt kā galveno vai dominējošo mērķi vai jomu, bet otru — kā mazāk svarīgu, attiecīgais tiesību akts ir jābalsta uz vienu juridisko pamatu, proti, uz to, kas atbilst galvenajam vai dominējošajam mērķim vai jomai (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā Komisija/Parlaments un Padome, 42. punkts, kā arī lietā Parlaments/Padome, 35. punkts).
- 47 Savukārt, ja izņēmuma kārtā ir konstatēts, ka tiesību aktam vienlaicīgi ir vairāki nedalāmi saistīti mērķi vai tas sastāv no vairākām daļām un viens no tiem nav uzskatāms par netiešu un pakārtotu otram, šāds tiesību akts ir jābalsta uz dažādiem atbilstīgiem juridiskiem pamatiem (skat. 2003. gada 11. septembra spriedumu lietā C-211/01 Komisija/Padome, *Recueil*, I-8913. lpp., 40. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Parlaments un Padome, 43. punkts).
- 48 Šajā gadījumā netiek apstrīdēts, ka Apstrīdētās regulas mērķis ir vides aizsardzība un ka līdz ar to vismaz daļēji tā bija juridiski korekti pamatota ar EKL 175. panta 1. punktu. Strīds attiecas tikai uz jautājumu par to, vai šīs regulas mērķis ir arī kopējā tirdzniecības politika un vai tā ietver tādus šīs politikas elementus, kas ir nesavienojami saistīti ar elementiem, kuru mērķis ir vides aizsardzība un kuriem ir tik liela nozīme, ka šīs tiesību akts bija jāpamato ar diviem juridiskajiem pamatiem, proti, EKL 133. pantu un EKL 175. panta 1. punktu.

49 Šādos apstākļos ir jāpārbauda, vai Apstrīdētās regulas mērķis un jomas, kas attiecas uz vides aizsardzību, ir jāuzskata par galvenajiem un dominējošiem.

50 Tā tas patiešām ir.

51 Attiecībā, pirmkārt, uz Apstrīdētās regulas mērķi tās pirmajā apsvērumā ir noteikts, ka “šīs regulas galvenais un dominējošais mērķis un sastāvdaļa ir vides aizsardzība”. Šis apgalvojums, kaut arī Komisija to apstrīd, ir apstiprināts minētās regulas 42. apsvērumā, kas bija ietverts Komisijas priekšlikumā attiecībā uz šo pašu regulu un kurā ir noteikts, ka Apstrīdētās regulas mērķis ir “nodrošināt vides aizsardzību saistībā ar atkritumu sūtījumiem”.

52 Citi Apstrīdētās regulas apsvērumi apstiprina tās ar vidi saistīto mērķi. Kā atzīmējis ģenerāldāvokāts savu secinājumu 18. punktā, visos minētās regulas apsvērumos — vienos vairāk, citos mazāk — ir norāde uz problēmām, kas saistītas ar vides politiku, izņemot šīs regulas 16. un 19. apsvērumu, kuros ir atsauce uz pareizu iekšējā tirgus darbību.

53 Piemēram, Apstrīdētās regulas 33. apsvērumā ir uzsvērts, ka attiecībā uz Kopienā pārvadātajiem atkritumiem un Kopienā importētajiem atkritumiem būtu jāveic vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu, ka minētos atkritumus visā sūtījuma laikā, tostarp reģenerācijas vai apglabāšanas laikā galamērķa valstī, apsaimnieko, “neapdraudot cilvēku veselību un neizmantojot procesus un metodes, kas varētu būt kaitīgi videi”, un ka attiecībā uz eksportu no Kopienas ir nepieciešams “censties nodrošināt, lai atkritumus to sūtīšanas laikā, tostarp reģenerācijas vai apglabāšanas laikā trešā, galamērķa valstī, apsaimniekotu videi drošā veidā”.

- 54 Turpretim, kā to atzīmēja Parlaments un Padome, Apstrīdētās regulas preambulā nav ietverta neviena norāde attiecībā uz mērķu, kas ir saistīti ar kopējo tirdzniecības politiku, īstenošanu.
- 55 Otrkārt, attiecībā uz Apstrīdētās regulas saturu tās 1. pantā ir noteikts, ka ar šo regulu “nosaka procedūras un kontroles režīmus atkritumu sūtīšanas jomā atkarībā no sūtījuma izcelsmes, galamērķa un maršruta, sūtīto atkritumu veida un apstrādes veida, kas tiek piemērots atkritumiem to galamērķa punktā”. Kā izriet no minētās regulas satura kopsavilkuma, kas izklāstīts šī sprieduma 12.–19. punktā, galvenais ar šo regulu ieviestais instruments ir iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kuras noteikumi ir sīki izklāstīti šīs pašas regulas II sadaļā, kas attiecas uz atkritumu sūtījumiem Kopienā. Saskaņā ar Apstrīdētās regulas 3. panta 1. punktu šī procedūra ir piemērojama visiem atkritumu sūtījumiem Kopienā, kuri ir paredzēti apglabāšanas darbībām, kā arī noteiktas kategorijas atkritumu pārvadājumiem, kuri ir paredzēti reģenerācijas darbībām.
- 56 Iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūru raksturo vairāki elementi, kuru mērķis ir nodrošināt, ka atkritumu sūtījumi tiek veikti, ievērojot vides aizsardzību. Tādējādi šīs procedūras ietvaros saskaņā ar Apstrīdētās regulas 4. panta 4. punktu., 5. pantu un 22.–24. pantu personai, kas paziņo par atkritumu sūtījumu, ir jāsniedz pierādījumi par līgumu, kas noslēgts starp viņu un saņēmēju, tajā paredzot pienākumus attiecībā uz paziņoto atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu, kā arī paziņotāja pienākumu ņemt atkritumus atpakaļ, ja atkritumu sūtījums nevar tikt veikts paredzētajā laikā vai tas ir bijis nelikumīgs.
- 57 Turklāt saskaņā ar Apstrīdētās regulas 4. panta 5. punktu un 6. pantu paziņotājam ir jāsniedz finanšu garantija vai līdzvērtīgs nodrošinājums, kas sedz attiecīgo atkritumu transporta, reģenerācijas vai apglabāšanas un uzglabāšanas izmaksas.

- 58 Attiecībā uz paziņoto atkritumu sūtījumu kompetentajām iestādēm, ja tās izvēlas Apstrīdētās regulas 9.–12. pantā paredzēto iespēju noteikt nosacījumus saistībā ar savu piekrišanu paziņotajam sūtījumam vai celt pamatodus iebildumus pret šādu sūtījumu, ir jāpamatojas galvenokārt uz iemesliem, kas ir saistīti ar tiesiskā regulējuma vides aizsardzības jomā ievērošanu.
- 59 No iepriekš minētā izriet, ka tāpat kā iepriekš norunātas piekrišanas procedūra, kas paredzēta Kartāgas Protokolā par bioloģisko drošību, Apstrīdētajā regulā paredzēta iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra var tikt kvalificēta kā tipisks vides politikas instruments (šajā sakarā skat. 2001. gada 6. decembra atzinumu 2/00, *Recueil*, I-9713. lpp., 33. punkts).
- 60 Kā norādīts šī sprieduma 17. un 18. punktā, iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas izklāstīta Apstrīdētās regulas II sadaļā un piemērojama atkritumu sūtījumiem Kopienā, ar pielāgojumiem un papildinājumiem, kas paredzēti šīs regulas attiecīgajos noteikumos, *mutatis mutandis* ir piemērojama arī atkritumu sūtījumiem starp Kopieni un trešām valstīm gadījumos, kad eksports no Kopienas vai imports Kopienā nav aizliegts saskaņā ar minētās regulas IV un V sadaļu. Saskaņā ar šīs paša regulas 35. un 42. pantu tā tas ir gadījumos, kad tiek veikts atkritumu, kas paredzēti apglabāšanai, eksports no Kopienas uz EBTA valstīm, kas ir arī Bāzeles konvencijas dalībvalstis, kā arī šādu atkritumu imports Kopienā no šīs konvencijas dalībvalstīm. Tas pats saskaņā ar Apstrīdētās regulas 38. un 44. punktu attiecas uz atkritumu, kas paredzēti reģenerācijai, eksportu un importu starp Kopieni un valstīm, uz kurām attiecas ESAO lēmums. Tāda pati shēma saskaņā ar šīs regulas 47. un 48. pantu, kas skatīti kopā ar tās 42. un 44. pantu un ietilpst minētās regulas VI sadaļā, ir piemērojama atkritumu sūtījumiem tranzītā caur Kopieni no trešām valstīm un uz tām.
- 61 Tāpat ir svarīgi ņemt vērā Apstrīdētās regulas 49. pantā paredzēto pienākumu radītājam, paziņotājam un citiem uzņēmumiem, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, veikt “nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītie atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts videi drošā veidā visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un

apglabāšanas laikā”. Šis pēc sava rakstura vispārīgais pienākums ir piemērojams attiecībā uz visiem atkritumu sūtījumiem gan Kopienā, gan *mutatis mutandis* saskaņā ar minētā 49. panta 2. un 3. punktu starp Kopienu un trešām valstīm.

62 Līdz ar to no šīs Apstrīdētās regulas analīzes izriet, ka gan mērķa, gan satura ziņā tā ir vērsta galvenokārt uz cilvēku veselības un apkārtējās vides aizsardzību pret nelabvēlīgām sekām, kas varētu rasties saistībā ar atkritumu pārrobežu pārvadājumiem.

63 Konkrētāk, tā kā iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra ir skaidri vērsta uz vides aizsardzību, veicot atkritumu sūtījumus starp dalībvalstīm, un līdz ar to tā pamatoti tika balstīta uz EKL 175. panta 1. punktu, nebūtu loģiski uzskatīt, ka šī pati procedūra, kad tā tiek piemērota atkritumu sūtījumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm ar to pašu vides aizsardzības mērķi, kā tas ir apstiprināts Apstrīdētās regulas 33. apsvērumā, ir uzskatāma par kopējās tirdzniecības politikas instrumentu un tāpēc ir jāpamato ar EKL 133. pantu.

64 Šādu secinājumu apstiprina tiesiskā regulējuma, kurā ietilpst Apstrīdētā regula, konteksta analīze.

65 Pirmkārt, ar šo regulu tiek aizstāta Regula Nr. 259/93, kas — kaut arī cita starpā tās IV līdz VI sadaļā ir paredzēta līdzīga shēma Apstrīdētās regulas IV līdz VI sadaļā paredzētajai shēmai attiecībā uz atkritumu importu un eksportu starp Kopienu un trešām valstīm, kā arī attiecībā uz atkritumu no trešām valstīm tranzītu caur Kopienu — tika pieņemta, pamatojoties uz EEK līguma 130.S pantu. Šāda juridiskā pamata izvēli apstiprināja Tiesa savā 1994. gada 28. jūnija spriedumā lietā C-187/93 Parlaments/Padome (*Recueil*, I-2857. lpp.) pretstatā pamatam, kuru veido EEK līguma 100.A pants (jaunajā redakcijā — EKL 100.A pants, jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 95. pants). Jāpiebilst, ka Tiesa arī uzskatīja, ka ar Regulu Nr. 259/93 noteiktās kontroles

un uzraudzības mērķis ir aizsargāt vidi ne tikai Kopienā, bet arī trešās valstīs, uz kurām atkritumi no Kopienas tiek izvesti (skat. 2007. gada 21. jūnija spriedumu lietā *C-259/05 Omni Metal Service*, Krājums, I-4945. lpp., 30. punkts).

66 Otrkārt, no Apstrīdētās regulas trešā apsvēruma izriet, ka tās tāpat kā iepriekšējās Regulas Nr. 259/93 mērķis ir īstenot pienākumus, kas izriet no Bāzeles konvencijas. Šīs konvencijas ar vidi saistītais mērķis skaidri izriet no tās preambulas, kurā ir noteikts, ka bīstamo un citu atkritumu “robežšķērsojošā transportēšana no to izcelšanās valsts uz jebkuru citu valsti var tikt atļauta tikai tādos apstākļos, kas nerada draudus cilvēku veselībai un apkārtējai videi”, un kurā ir uzsvērtā nepieciešamība nodrošināt šo atkritumu “ekoloģiski pamatot[ū] izmantošan[ū]”. Atbalstot šādus mērķus, minēto konvenciju — kuru, kā to atzīmēja Parlaments un Padome, PTO ir kvalificējusi kā daudzpusēju vienošanos vides politikas jomā — Kopiena apstiprināja ar Lēmumu 93/98/EEK, kas tika pieņemts vienīgi uz EEK līguma 130.S panta pamata.

67 Attiecībā uz Komisijas argumentu par to, ka Apstrīdētajai regulai ir plašāka piemērojamība nekā Bāzeles konvencijai, jo tā ir piemērojama attiecībā uz visiem atkritumiem, kas paredzēti apglabāšanai vai reģenerācijai, savukārt minētā konvencija attiecas tikai uz bīstamiem atkritumiem, kas paredzēti apglabāšanai, šai atšķirībai norādot uz minētās regulas saistību ar tirdzniecības politiku, ir jāatzīmē, ka no minētās konvencijas 2. panta 4. punkta, skatīta kopā ar tās IV pielikuma B iedaļu, izriet, ka šajā konvencijā izmantotais vārds “aizvākšana [apglabāšana]” ietver “operācijas, kas noved pie [atkritumu] iespējamās rekuperācijas, recirkulācijas, utilizācijas, tiešas otreizējas vai alternatīvas izmantošanas”. Kā atzīmēja ģenerāladvokāts savu secinājumu 33. punktā, tas, ka Apstrīdētā regula ir piemērojama arī tādiem atkritumiem, kas nav bīstami, un atkritumiem, kuri paredzēti reģenerācijai, nepiešķir tai tirdzniecības raksturu un nemazina tās nozīmi attiecībā uz vides politiku, jo atkritumi, lai kādi tie arī būtu, pēc savas būtības ir bīstami videi (šajā sakarā skat. 2002. gada 18. aprīļa spriedumu lietā *C-9/00 Palin Granit* un *Vehmassalon kansanterveystyön kuntayhtymän hallitus (Recueil, I-3533. lpp., 36., kā arī 45.–51. punkts)*).

68 Minēto analīzi nevar atspēkot Komisijas argumentācija, saskaņā ar kuru Apstrīdētās regulas IV līdz VI sadaļa, kas attiecas uz atkritumu eksportu, importu un tranzītu, ir jāpamato ar EKL 133. pantu, jo atkritumi ir preces, kas var būt tirdzniecības priekšmets, un kopējās tirdzniecības politikas jēdziens ir jāinterpretē plaši, jo tas aptver tirdzniecības pasākumus, kuru mērķi ir saistīti arī ar citām jomām, tai skaitā vides aizsardzību. Tāpat to nevar ietekmēt fakts, ka saskaņā ar minētās regulas 1. panta 2. punktā izmantoto terminoloģiju atkritumu sūtījumi starp Kopienu un trešām valstīm tiek kvalificēti kā “imports” un “eksports”.

69 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra ir piemērojama visiem atkritumu pārvadājumiem neatkarīgi no iespējamā tirdzniecības konteksta, kādā tos veic. Vārds “sūtījums” Apstrīdētās regulas 2. panta 34. punktā ir definēts neitrālā veidā kā “atkritumu pārvadāšana reģenerācijas vai apglabāšanas nolūkā”. Savukārt vārds “pārvadāšana” šīs regulas 2. panta 33. punktā ir definēts kā “atkritumu pārvadāšana pa autoceļu, dzelzceļu, gaisu, jūru vai iekšējiem ūdeņiem”. Arī “importa” un “eksporta” jēdzieni minētās regulas 2. panta 30. un 31. punktā ir definēti neitrālā veidā attiecīgi kā “jebkāda atkritumu ieviešana Kopienā” un “atkritumu izvešana no Kopienas”. Tādējādi Apstrīdētajā regulā ir likts uzsvars drīzāk uz atkritumu pārvietošanu to apstrādes nolūkā, nekā to pārvadāšanu tirdzniecības nolūkā. Pat pieņemot, ka atkritumi tiek nosūtīti, veicot tirdzniecību, tik un tā iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūras vienīgais mērķis ir novērst draudus cilvēku veselībai un apkārtējai videi, kas izriet no šādiem pārvadājumiem, nevis veicināt, atvieglot vai regulēt tirdzniecību (pēc analogijas skat. iepriekš minēto atzinumu 2/00, 37. un 38. punkts).

70 Turklāt kopējās tirdzniecības politikas jēdziena plaša interpretācija nevar likt apšaubīt secinājumu par to, ka Apstrīdētā regula ir dokuments, kas regulē galvenokārt vides aizsardzības politiku. Kā Tiesa jau ir atzinusi, Kopienu tiesību akts var ietilpt šajā jomā pat tad, ja ar šo aktu paredzētie pasākumi var ietekmēt tirdzniecību (šajā sakarā skat. iepriekš minēto atzinumu 2/00, 40. punkts).

- 71 Kopienų tiesību akts ietilpst ekskluzīvajā kompetencē kopīgās tirdzniecības politikas jomā, kas paredzēta EKL 133. pantā, tikai tad, ja tas attiecas uz starptautisko tirdzniecību tādā ziņā, ka šis akts it īpaši domāts, lai veicinātu, atvieglotu vai reglamentētu tirdzniecību, un ja tas tieši un tūlītēji ietekmē attiecīgo preču tirdzniecību (skat. 2005. gada 12. maija spriedumu lietā *C-347/03 Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* un *ERSA*, Krājums, I-3785. lpp., 75. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 72 Tā tas, acīmredzot, nav šajā gadījumā. Tāpat kā iepriekšējai regulai arī Apstrīdētās regulas mērķis ir nevis definēt raksturīgās iezīmes atkritumiem, kurus var brīvi pārvadāt iekšējā tirgū vai kuri var būt par priekšmetu tirdzniecībā ar trešām valstīm, bet gan izveidot vienotu shēmu procedūrām, ar kurām var ierobežot atkritumu pārvadāšanu, lai nodrošinātu vides aizsardzību (šajā sakarā skat. iepriekš minēto 1994. gada 28. jūnija spriedumu lietā *Parlaments/Padome*, 26. punkts).
- 73 Attiecībā uz Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru Tiesai šajā gadījumā bija jāpiemēro tāds risinājums, kāds tika piemērots iepriekš minētajā spriedumā lietā *Komisija/Parlaments* un *Padome*, ir jāuzsver, ka šajā lietā minētā Regula Nr. 304/2003 par bīstamu ķīmisku vielu eksportu un importu nav salīdzināma ar Apstrīdēto regulu.
- 74 Regulas Nr. 304/2003 galvenais mērķis ir īstenot Roterdamas konvenciju par iepriekš norunātas piekrišanas procedūru attiecībā uz dažiem bīstamiem ķīmiskiem produktiem un pesticīdiem starptautiskajā tirdzniecībā, kas Eiropas Kopienas vārdā apstiprināta ar Padomes 2002. gada 19. decembra Lēmumu 2003/106/ĒK (OV 2003, L 63, 27. lpp.; turpmāk tekstā — “Roterdamas konvencija”). Turklāt, ņemot vērā šīs konvencijas un regulas, kas ievieš pēdējo minēto Kopienas līmeni, noteikumu uzskatāmo konvergenci, Tiesa uzskatīja, ka lēmumam, ar kuru ir apstiprināta šī konvencija, un minētajai regulai ir jāpiemēro viens un tas pats juridiskais pamats (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Komisija/Parlaments* un *Padome*, 45. un 47. punkts).

75 Šajā sakarā Tiesa 2006. gada 10. janvāra spriedumā lietā C-94/03 Komisija/Padome (Krājums, I-1. lpp., 43. punkts) no Roterdamas konvencijas detalizētas analīzes secināja, ka tās mērķis bija arī veicināt pušu atbildības dalīšanu un sadarbību starptautiskajā tirdzniecībā ar dažām bīstamām ķīmiskajām vielām, un ka tieši tādēļ, pieņemot ar tirdzniecību saistītus tiesību aktus, kas attiecas uz noteiktu bīstamu ķīmisku vielu vai pesticīdu tirdzniecību, šīs konvencijas dalībvalstu mērķis ir cilvēku veselības un apkārtējās vides aizsardzība. Tiesa secināja, ka minētās konvencijas ar tirdzniecību saistītie elementi nevar tikt uzskatīti tikai par pakārtotiem tajā paredzētajam vides aizsardzības mērķim (šajā sakarā skat. iepriekš minēto 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā Komisija/Padome, 37. un 42. punkts) un ka divi šīs konvencijas elementi, kas attiecas uz kopējo tirdzniecības politiku un cilvēku veselības un apkārtējās vides aizsardzību, tajā ir nedalāmi saistīti, tāpēc nevienam no tiem nevar uzskatīt par netiešu vai pakārtotu otram. Tādējādi lēmums, ar kuru šī konvencija ir apstiprināta Kopienas vārdā, bija jāpamato ar EKL 133. pantu un EKL 175. panta 1. punktu, skatot tos kopā ar EKL 300. panta atbilstošajiem noteikumiem (skat. iepriekš minēto 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā Komisija/Padome, 51. punkts). Tāpat Tiesa atzina, ka Regula Nr. 304/2003, ar kuru tika ieviesta Roterdamas konvencija, bija jāpamato ar EKL 133. pantu un EKL 175. panta 1. punktu (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Parlaments un Padome).

76 Kā izriet no šī sprieduma 51.–67. punktā izklāstītās analīzes, Apstrīdētajā regulā nav ietverti tādi ar tirdzniecības politiku saistīti elementi, kas pamatotu nepieciešamību izmantot divus juridiskos pamatus. Tāpēc Komisija nevar atsaukties uz iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Parlaments un Padome, lai pamatotu pretēju secinājumu.

77 Turklāt nevar piekrist Komisijas argumentam, kura mērķis, atsaucoties uz šī sprieduma 35. punktā minētajiem Kapienu tiesību aktiem, ir pierādīt, ka pastāv tiesību aktu ar diviem juridiskajiem pamatiem, kurus veido EKL 133. pants un EKL 175. panta 1. punkts, pieņemšanas prakse. Tiesību akta juridiskais pamats ir jānosaka, ņemot vērā tā mērķi un saturu, nevis citu Kapienu tiesību aktu pieņemšanā izmantoto juridisko pamatu, kam attiecīgā gadījumā ir līdzīgas īpašības (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Parlaments un Padome, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).

78 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, Komisijas prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

79 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Parlaments un Padome ir prasījuši piespriet Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, tai ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Piemērojot šā paša panta 4. punkta pirmo daļu, personas, kas iestājušās šajā lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) **prasību noraidīt;**
- 2) **Eiropas Kopienu Komisija atlīdzina tiesāšanās izdevumus;**
- 3) **Francijas Republika, Austrijas Republika un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.**

[Paraksti]